

Eesti Keele Instituudi 2022. aasta TEGEVUSARUANNE

Töötajaid: 82, neist akadeemilisi töötajaid 57

Direktor: Arvi Tavast, tel 617 7500, arvi.tavast@eki.ee

Teadusjuht: Tiina Laansalu, tel 617 7502, tiina.laansalu@eki.ee

Eesti Keele Instituudi struktuuriüksused

- keeleajaloo, murrete ja soome-ugri keelte osakond (juhataja Tiina Laansalu)
- keeletehnoloogia kompetentsikeskus (juht Kadri Vare)
- koolituskeskus (kuni 02.12.2022 juht Kairi Burnaševa)
- kõneuurimise ja kõnetehnoloogia osakond (juhataja Liisi Piits)
- tänapäeva eesti keele osakond (juhataja Margit Langemets)
- üldosakond

Eesti Keele Instituudi teaduspublikatsioonid

2022													
1.1.	1.3.	2.5.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.	5.2.	6.3.	6.6.	6.7.	6.8.	6.9.	2022 KOKKU
15	2	1	4	6	16	1	7	51	3	57	4	3	170

EKI 2022. aasta publikatsioonide koondtabel (Eesti Teadusinfosüsteem) 30.03.2023 seisuga

Keeleajaloo, murrete ja soome-ugri keelte osakond

1. **Personaalne rühmagrant PRG34 „Võimusuhted ja identiteet 16.–18. sajandi eesti kirjakeeles“ (2018–2022).** Juht Kristiina Ross, põhitäitjad Kai Tafenau, Piret Lotman, Annika Viht, täitjad Heiki Reila, Ahti Lohk. Aasta 2022 oli grandil lõpuaasta. Ilmus viis 1.1 artiklit (Piret Lotman, “Vanad privileegid ja uued ideed: Christoph Brendeken versus Christian Trapp”, Kristiina Ross “Eesti keele varauusaegne mänguruum”, Annika Viht, Ahti Lohk, “Kvantitatiivne vaade UT 1630.-1730. aastate tõlgetele”; koostöös grandiväliste autoritega: Tiina Laansalu, Johanna Ross, Kristiina Ross, “Väikekeelte võimalused kirjanduses, kultuuris ja ühiskonnas: Saateks.”, Annika Viht, Külli Habicht, “Baltisaksa periood eesti keele korralduses (Vaateid eesti keelekorralduse arenguloole)”). Grandi kokkuvõttena korraldati koostöös EKI murdeuurijatega ja ajakirjaga Keel ja Kirjandus Tallinnas 10.–11.02.2022 rahvusvaheline konverents “Väikekeelte võimalused kirjanduses, kultuuris ja ühiskonnas”, milles grandil uurimisfookuses olnud ajalooline ja koloniaalne perspektiiv ühendati väikekeelte tänapäevase argiprobleemaatikaga. Konverentsi ettekannete põhjal pandi kokku ajakirja Keel ja Kirjandus teemanumber “Väikekeelte võimalused” (2022, 8–9). Kirjastusele loovutati grandiga seotud tekstikriitiline kogumik: Kai Tafenau, Kristiina Ross, Aivar Põldvee, „Eesti keelemõte 1632–1732: See kuningas sest aavust, põrgukonn ja armutaim“ (ilmub märtsis 2023). Lisaks oli ajalooliste allkeelte tööühmal käsil veel kolm suuremat projekti: ajalooline piiblisõnastik, esimese täispiibli tõlkekäsikirja tutvustav publikatsioon, kirikulaulude konkordants.

- a. **Eesti piiblitõlke ajalooline sõnastik (paberväljaanne).** Töörühm: Kristiina Ross (juht), Inge Käsi, Maeve Leivo, Ahti Lohk, Heiki Reila, Anu Pedaja-Ansen, Annika Viht. Loeti küljendatud variandi korrektuuri ja tehti selle ühtlustamiseks hädavajalikke süsteemseid parandusi (aasta lõpuks oli läbi töötatud umbes 3/4 materjalist – kokku hinnanguliselt 1500–2000 standardlehekülge).
 - b. **Esimene piiblitõlge: Psalmid.** Töörühm: Kristiina Ross (juht), Maimu Liiv, Tiiu Lagle. Loeti 1730. aastate käsikirja sisestatud teksti korrektuuri (aasta lõpuks jõuti 130. psalmini.)
 - c. **Ajalooliste kirikulaulutõlgete konkordants ja sõnaraamat.** Töörühm: Kristiina Ross (juht), Heiki Reila, Sigrid Saagpakk, Ahti Lohk. Konkordantsile lisati saksakeelsed originaalid, koostati raamtekstid ja kasutajaliidesed. Tehti ettevalmistusi konkordantsi avalikustamiseks.
2. **Eesti murrete sõnaraamat.** Sõnaraamatu VII köites valmisid 34. vihik (*podinal–puisklema*). Kogu seni (al 1994. aastast) ilmunud materjal (*a–puisklema*) on kasutatav ka [sõnaraamatu veebiversioonis](#), mis täieneb jooksvalt uute osade valmissaamisel. Lisaks koostati 235 lk sõnaraamatu käsikirja (*sõnkima–tarvas*). Töörühm: Mari Kendla (peatoimetaja), Mari-Liis Kalvik, Hanna Pook.
 3. **Etümoloogiasõnaraamat.** Jätkati akadeemilise etümoloogiasõnaraamatu koostamist ja toimetamist. Töörühm: Iris Metsmägi (peatoimetaja), Meeli Sedrik (kuni 14.05.2022), Udo Uiho, Vilja Oja, Lembit Vaba. Koostamise lõpu mäрге lisati 681 märksõnale. 2022. aasta lõpuks on koostatud 7416 märksõnaartiklit. Ilmus kaks 1.1 artiklit (Iris Metsmägi, Vilja Oja).
 4. **Piirkondlikud murdesõnaraamatud.** Eesti Keele Instituudi, Tartu Ülikooli, Mulgi Kultuuri Instituudi, Viru Instituudi ja Seto Instituudi koostööna koostati (sõnastikusüsteemis EELex) Mulgi, Seto, Saaremaa, Lüganuse ja Häädemeeste murdesõnastikke. Sõnaraamatutöid koordineeris EKIs Jüri Viikberg.
 5. **Sugulaskeelte sõnastikud**
 - **Eesti-komi sõnaraamat.** Toimetati 800 märksõnaartiklit. Sõnastiku täiendatud versioon valmis märtsis 2022 ja on kättesaadav [EKI veebilehel](#).
 - **Ingerisoomede keskmurde sõnaraamat.** Koostööpartner (T.-K. Rautalainen) lõpetas käsikirja ettevalmistuse automaatseks töötluks ja see imporditi sõnastikusüsteemi EELex. Alustati materjali toimetamist.
 - **Eesti-liivi sõnaraamat.** Koostööpartner (Liivi Instituut) jagas liivi keele andmebaasi, mille eesti vasteid võrreldi eesti põhisõnavara märksõnastikuga. Tehti kindlaks puuduvad liivi vasted (1836 eesti märksõna) ning alustati neile vastete otsimist.
 6. **Saksa laenude leksikon.** Koostaja Jüri Viikberg. Täiendati ja täpsustati alamsaksa laenude osa. Oluliselt täiendati ülemsaksa laenude osa, lisades sinna Gösekeni (1660), Vestringi (1720–1730), Hupeli (1818), Lunini (1853) ja Grenzsteini (1894) sõnastikust ning EÕKSist (1925–1937) pärit ainet. Ilmus üks 1.1 artikkel.
 7. **EKI keelearhiivid** (Liis Ermus)
 - Arhiivile annetati 1058 sedelit Hiiu murde koduloomade kohta käivat sõnavara (Järvi Kokla) ja 30 sedelit mitmesugust Hiiu murde sõnavara (Lembit Kaibald).
 - Fotokogusse lisandus 600 digifotot EKI üritustest ja kolimisest.
 - Korrastati EMSUKA heliarhiivi digitaalfaile 158 tunni ulatuses.

- Korrastati ja täiendati eesti murrete ja soome-ugri keelte arhiivi (EMSUKA) andmebaasi 19 600 kirjet, loodi 2601 uut kirjet, lisati 207 faili. Muu hulgas lisati kogu ekspeditsioonifotode, Henn Saari helilintide ja SUHK* (soome-ugri helikassettide ümbervõtted) metaandmestik. Kontrolliti ja parandati digitaalsete kandjate infot helisalvestiste kirjetes.
- Jaanuarist märtsini jätkus 2021. aasta sügisel alanud koondkartoteegi sedelite digitaalfailide struktureerimine nende lihtsamaks kasutamiseks ja hilisemaks veebi laadimiseks. Tööga tegeles kaks töövõtulepinguga töötajat.
- Baasfinantseerimisprojekti raames digiteeriti 188 571 sedelit murrete tähestikulisest koondkartoteegist (vahemik *a–elama*) ja 4100 lk (60 köidet) vihikkogusid peamiselt KKI ülevaadete sarjast. Kuna remondi venimise tõttu ei olnud võimalik skaneerimistöödega alustada enne sügist, korrastati ja täiendati andmebaase. Veebiandmebaasi lisati 2700 kirjet, kontrolliti ja korrastati 7881 kirjet. Lisaks koostati lokaalsed andmebaasid sedelkartoteekide põhikogude metaandmestikuga (Wiedemanni kartoteek, korrespondentide sõnavara, mõisteline sõnavara).
- Arhiivi juures sooritas erialapraktika kaks Tartu Ülikooli magistranti (helifailide korrastamine, andmebaasikirjete täiendamine).
- Uurijaid nõustati u 20 tunni ulatuses telefoni ja veebi teel, vahendati ligipääs u 100 failile.
- Veebiandmebaasi lehel toimus 1252 kasutajasessiooni.
- Inventeeriti ja sünkroniseeriti servereid. EMSUKA digiteeritud materjalid varundati täiendavalt välisele kettale.

8. Teadusürituste korraldamine

- Koostöös ajakirjaga Keel ja Kirjandus korraldati 10.–11.02.2022 rahvusvaheline konverents [„Väikekeelte võimalused kirjanduses, kultuuris ja ühiskonnas“](#).
- Koostöös Emakeele Seltsi ja Eesti Teaduste Akadeemiaga korraldati 21.10.2022 rahvusvahelisele põliskeelte kümnendile pühendatud murdekonverents [„Eesti keeleala – põline ja rikas“](#).
- 17.11.2023 korraldati 15. soome-ugri keeleteaduse seminar [„Soome-ugri keelte sõnavara ja etümoloogia II“](#).

9. Hõimurahvaste programm. Koordineeriti riiklikku hõimurahvaste programmi (Marika Alver). Viidi läbi 3 taotlusvooru ja 3 auhinnakonkurssi.

10. Ettekanded, loengud, koolitused. Peeti 18 ettekannet, anti 1 loengukursus, mitmeid üksikloenguid, 1 koolitus.

11. Välis- ja ühisprojektid

- Osaleti Eesti-uuringute Tippkeskuse töös.
- Osaleti EKI, Võru Instituudi ja Eesti Kirjandusmuuseumi ühisprojekti „Eesti perekonnanimearaamat“.
- Juhiti EKI, Võru Instituudi ja Tallinna Ülikooli nimeteadlaste ühisprojekti „Onomastika oskussõnastik“, koostati ja toimetati Ekilexis terminikirjeid.
- Osaleti Tartu Ülikooli interdistsiplinaarses projektis „Eesti rahva etniline ajalugu II“ ja selle veebikogumiku „Eesti juured“ (<https://www.eestijuured.ee/et>) koostamisel.
- Koostöös Tartu Ülikooli jt teadusasutuste humanitaaridega osaleti väljaande „Balti kirjakuultuuri ajalugu“ keeleköite ettevalmistustöodes.
- Osaleti Uppsala Ülikooli projektis „Mehrsprachigkeit im Schwedischen Reich“ (2022–2023).
- Tehti Fenno-Ugria Asutusega koostööd hõimuklubi seminaride korraldamisel.

- Osaleti Rahvusvahelise Onomastikateaduste Nõukogu (ICOS) terminoloogiakomisjoni töös.
- Toimetati ja keeleteoimetati Vikipeedia keeleteaduseteemalisi artikleid.

12. Muu teadus- ja arendustegevus

- Juhendati doktoritöid (Marja Kallasmaa, Kristiina Ross, Jüri Viikberg) ja magistritöid (Liis Ermus, Fred Puss).
- Eelretsenseeriti teadusartikleid (Iris Metsmägi, Fred Puss, Kristiina Ross, Annika Viht, Jüri Viikberg), retsenseeriti keeleteaduslikke raamatuid (Sven-Erik Soosaar, Jüri Viikberg).
- Nõustati murdekeele, etimoloogia jm keeleküsimumste korral; osaleti Kihnu keelekoja töös; juhendati EMSUKA kasutajaid ning külastajaid; vastati mõnede keelenõumeilidele.
- Osaleti mitmetes (nii Eesti kui ka rahvusvaheliste institutsioonide) komisjonides, nõukogudes, töörühmades (lähem info ETISes).
- Juhendati praktikante (Liis Ermus, Iris Metsmägi, Jüri Viikberg).

13. Doktorandid. Osakonnas on 3 doktoranti: Liis Ermus (Tartu Ülikool), Hanna Pook (Tartu Ülikool) ja Fred Puss (Tartu Ülikool).

14. Teaduse populariseerimine

- Avaldati arvukalt populaarteaduslikke artikleid ja Vikerraario keelesäutse.
- Osaleti (EKI ja ERRi koostööna) keeleajalooteemaliste populaarteaduslike teleklippide kavandamisel ja tekstide koostamisel.
- Esineti raadio- ja telesaadetes, anti intervjuusid ning peeti mitmeid populariseerivaid ettekandeid ja loenguid.
- Valmistati ette keelenäituse „Taaskasutame keelt“ tekstid.
- Osaleti EKI töövarjupäeval.

15. Teaduspreemiad ja tunnustused

- 2022, Jüri Viikberg, Kihnu valla aukodanik (kihnu keele uurimisel, jäädvustamisel ja talletamisel tehtud märkimisväärse töö eest)
- HTMi konkursi „Keeletegu 2021“ nominendid: „Eesti-komi veebisõnastik“, „Mulgi veebisõnaraamat I (A–L)“.

Keeletehnoloogia kompetentsikeskus (KTKK)

1. **Avaliku sektori masintõlketehnoloogia MTee hanke läbiviimine ja arendusprotsessi juhtimine.** Koostöös Tartu Ülikooli ja Tildega sai alguse Eesti seni suurima mahuga keeletehnoloogia arendusprojekt, mis keskendus masintõlketehnoloogia arendamisele pidades silmas avaliku sektori tõlkevajadusi. Arenduse käigus oli KTKK roll tellijana tagada, et arendus vastab riigihankes tellitule; et arendusprotsess sujuks vastavalt ettenähtud ajagraafikule ning testida valminud lahenduse vastavust nõutud tulemile. Lisaks koostati MTeele andmekaitsetingimused, planeeriti kolmanda osapoole turvatestimine ning tõlgiti kasutajaliidese elemente.
2. **Keelematerjalide kogumine ja töötlemine**
 - Alguse said ametikeele korpus, ilukirjanduskorpus ja ka masintõlketehnoloogia projektiga seotud neli valdkondlikku paralleelkorpus: eesti-inglise militaarkorpus, eesti-vene militaarkorpus, eesti-inglise kriisikorpus, eesti-vene kriisikorpus, samuti kaks üldvaldkonna paralleelkorpus MTee materjalidest: eesti-vene üldkorpus ja eesti-inglise üldkorpus. Kuna

MTEE arendamise käigus koguti ka rohkelt ükskeelset materjali, koostati ka kolm eestikeelset valdkonnakorpus: rahvatervise/kriisi korpus, militaarkorpus ja õiguskorpus. Täiendavalt ükskeelsele õiguskorpusele loodi eraldi ka Riigi Teataja eesti-inglise paralleelkorpus.

- Koostöös tänapäeva eesti keele osakonnaga alustati eesti-inglise paralleelkorpuse kogumist. Ühtlasi planeeriti keelematerjalide kogumise alast koostööd mitme erineva asutusega aastaks 2022, sh Tartu Ülikooli Raamatukogu, Rahvusarhiiv, KIRMUS, ERM ning osaleti „Anneta kõnet“ kampaania ettevalmistamisel koostöös MKMi, RIA ja HTMiga.
- Koguti ja kaasajastati keeleressursside metaandmeid Meta-Share'i repositooriumis. Versioneeriti ja arhiveeriti keeleressursse. Korraldati kõigi Meta-Share'is asuvate eesti keele ressursside kirjete ülevaatamine.
- Alustati koostööd MKMiga, et keeleandmestikud oleksid leitavad ja nähtavad ka Avaandmete portaali kaudu. Aidati mh kaardistada avaandmete portaali arendusvajadusi.
- Kõik MTEE raames kogutud andmestikud (eesti-vene-eesti, eesti-inglise-eesti, eesti-saksa-eesti, eesti-ukraina-eesti kõigile neljas valdkonnas) on avaldatud Meta-Share'i registris ning samuti Sketch Engine'i kaudu.
- Töödeldi 701 kirjandusteost, ilukirjanduskorpuse sõnede arv 19 877 075 sõnet; u 200 teost on kättesaadavad ühendkorpuse kaudu ning Meta-Share'i registris.
- Töödeldi u 200 000 teksti ning avaldati Meta-Share'i registris.
- Koostöös RIAGA (KTKK on andnud palju sisulist sisendit hanke ja ja hanke tulemuste osas) on transkribeeritud: Arvamusfestival 2021 salvestused (juhuvalim), Algorütmide podcastid 2020–2022, Vox Populi (Kuku raadio) 2019–2021, Jukuraadio (Kuku raadio) 2020–2022, Uudis+ (Vikerraadio) 2020–2022; kõigist kanalitest ca 80 h jagu materjale ning kokku ca 400 h ulatuses materjale.

3. EKT avatud taotlusvoorude ettevalmistamine. 2022. aasta jooksul on KTKK aidanud riikliku programmi „Eesti keeletehnoloogia 2018–2027“ jaoks ette valmistada mitu tellitud arendustöö tellimust: EKT tellitud arendustööd on ette valmistatud ning keskus on projektide hetkeseisuga jooksvalt kursis. EKT programmi jaoks on ette valmistatud järgmised taotlusvoorud:

1. Liitõppe rakendamine dialoogsüsteemides
2. Eesti avatud rööpkorpuse täiendamine
3. Informatsiooni eraldamise ressursid eesti keelele
4. Kõne masintõlke baastehnoloogia arendamine ja kvaliteedi tõstmine
5. Semantilise analüüsi baasvahendid
6. Vihakõne korpuse loomine
7. Eesti keele teksti lihtsustaja
8. Eesti keele sisukokkuvõtja
9. Masintõlke baastehnoloogia arendamine
10. EstNLTK teegi arendamine
11. Targa otsingu arendamine Riigiteataja näitel

KTKK on jooksvalt kursis käimasolevate projektidega, mis on alanud enne 2022 suve, sh andnud ekspert hinnangud taotlustele ning koondanud tagasiside lõppenud EKT projektidele.

4. Eesti keeletehnoloogia tiptase on välja selgitatud. Välja on töötatud esmased võrdlusanalüüsi (ingl *benchmarking*) meetodid, eesti keele tiptaseme ja hetkeolukorra kaardistus on ELE white paperi raportis. Kuna 2022. a oli üks olulisemaid projekte NER mudelite ja andmestike võrdlus, on valminud raport, mis on omakorda sisendiks RIA anonümiseerimislahenduste riigihankele. Lähtume tiptaseme määramisel peamiselt EU ametlikest keelest, kus on esindatud suurimate

keelte keeletehnoloogiad. Viited: *The State of Machine Translation 2022 in independent multi-domain evaluation of MTengines*; *Nimdzi Language Technology Atlas*.

5. EKI veebiteenuste kaardistamine. Ettevalmistava tööna uue sise- ja välisveebi valmimiseks, kaardistati kõik EKI senised veebiteenused, sh nii aktiivselt kasutuses olevad kui ka unustatud teenused.

6. Keeletehnoloogiliste vahendite loomine/täiendamine.

- **Eesti-inglise vasted.** Antud projekti eesmärk oli leida Ekilexi leiduvatle eestikeelsetele märksõnadele võimalikult täpsed inglisekeelsed vasted. Projekti raames sai hangitud tõlkebüroodelt tõlkemälud, mis sisaldasid endas andmeid, mida varasemalt avalikes tõlkemudelites vähemalt täiel mahul poldud kasutatud. Seega tekkis võimalus kombineerida avalikud eesti inglise paraleelkorpused (OPUS) ja projekti raames hangitud tõlkebüroode paralleelandmestikud ning see läbi leida võimalikud tõlkevaste kandidaadid eestikeelsetele märksõnadele. Andmete sõnatasandil joondamiseks kasutasime suurtel keelemudelitel (mBert)põhinevat joonestus tööriista, sest selle tulemused eesti-inglise suunal olid testandmete peal võrreldes varasemate joondmistööriistadega kõige paremad. Protsessi tulemuseks oli sagedusloend, kus igal eestikeelsele märksõnal olid juures kõik võimalikud vastekandidaadid. Potentsiaalsete tõlkevaste sõnaloend (põhinevad tõlkemäludel ja veebist saadud tõlkevasted) avaldame peale õiguste väljaselgitamist Meta-Share'is.
- **MTee-ga seotud tegevused:** automaattestide testimine, turvatestimise korraldamine, dokumentatsiooni üle vaatamine; MTee süsteemi administreerimine (peamisel tehnoloogia üles panemine pilvelahendustesse); privaatsustingimuste ja küpsiste väljatöötamine koostöös Harnoga.
- Reaalajalise kõnetuvastuse API loomine ja eestikeelse sõnapilve vahendite loomine (<https://github.com/keeleinstituut/est-transkribeerimisliides>).
- Vabamorf mooduli eraldamine EstNLTKst - pakendamine, Pythoni wrapperi loomine, mis ei kasutaks SWIGi.
- Korpuspäringusüsteemi kasutajate vajadused on kaardistatud ning arendus ettevalmistatud. KTKK tutvus võimalike vahenditega ning hindas uue töövahendi loomise vajadust. Hetkel sobib kõige paremini keeleandmestike/korpuste päringusüsteemiks vabavaraline Korp. KTKK on kaardistanud erinevate kasutajate vajadusi (TÜ, TLÜ, EKI jt).
- **Äriniteede kontrollimise** jaoks on loodud [automatiseeritud lahendus](#). Koostööleping RIKiga sõlmiti 2021 lõpus, arendustöö algas 2022 alguses. Esmalt analüüsiti äriseadustikku ja koguti sisend RIKi ekspertidelt. Seejärel asuti nõudeid koodiks kirjutama. Komponente sai kokku 7:
 - 1) Foneetiline sarnasus (eesti, inglise) registrisse kantud nimedega võrreldes – väljastab sarnasusskoori.
 - 2) Tekstiline sarnasus registrisse kantud nimedega võrreldes – väljastab sarnasusskoori.
 - 3) Musta ja halli nimekirja (ehk ebasüüdsate) sõnade tuvastamine (eesti, inglise).
 - 4) Kaitstud kaubamärkide tuvastamine tegevusvaldkonna põhja.
 - 5) Kohanime tuvastamine, kui nimi ei sisalda täiendit (Äriseadustik § 12.5).
 - 6) „Eesti“, „riigi“, „linna“, „valla“ tuvastamine nimest (Äriseadustik § 12.4 ja § 12.7).
 - 7) Eesti-ladina tähestiku lubatud sümbolite tuvastamine (Äriseadustik § 12.9).

7. Nõustamine keeletehnoloogia teemadel

- Juhendamine/nõustamine subtitreerimistarkvara kasutuselevõtmiseks; Ekilexi, EElexi ja MultiTermi kasutajatugi; NERi mudelite võrdluse koostamine; ELE raporti jaoks sisendi andmine; vastamine erinevaid keeletehnoloogiaid puudutavatele päringutele (sh viipekeele tehnoloogiad eesti viipekeelele, keeleõppevahendid, olemasolevad keeleandmestikud jms).

- Nõustati erinevaid asutusi, sh EKI töötajaid, keeleressursside intellektuaalomandi ja autoriõiguse küsimuste lahendamisel ja tegeleti erinevate sõnastike lepingute ja litsentsitingimustega, eesmärgiga muuta andmed vabamalt kasutatavaks.
 - KTKK on konsulteerinud mitmeid asutusi, aktiivne koostöö käib Tõlkevärava juhtrühma kaudu suurimate avaliku sektorite tõlkijatega. Samuti on KTKK esinenud mitmel seminaril, kirjutanud populaarteaduslikke artikleid, pressiteateid, mh tutvustanud tehnoloogiat Bürokrati infokirjas.
 - KTKK konsulteeris mitmeid ettevõtteid: nt Geoteenistust märksõnasõnastamise osas; Maa-ametit, Riigikantseleid, Maksu- ja Tolliametit kõnetuvastuse ja transkribeerimise osas; Kaitsepolitsei ametit MTEE kasutuselevõtul.
 - Koolitused ja ettekanded: 1) Kutsekoda, 2) Koolituskeskuse kaudu pakutud koolitus huvilistele, 3) terminoloogidele Sketch Engine'ist, terminituvastusest ja korpus-päringutest; 4) Cadrina workshop; 5) eesti keele välislektorite suveseminar; 6) TÜ Arvutilingvistika alused; 7) EKI seminar.
 - Keskusel oli nõustav roll Haridus- ja Teadusministeeriumi loodava keeletehnoloogia tegevuskava koostamisel aastateks 2022–2024, osaleti ka Justiitsministeeriumi läbiviidud keske tõlkekeskkonna analüüsi ja prototüübi loomise projekti töörühmas.
 - Korraldati keeletehnoloogia konverents. Registreerus 252 inimest, veebis osales 276 unikaalset vaatajat lisaks kohapealsetele osalejatele.
 - Ilmunud on mitmeid populaarteaduslikke artikleid Postimehe keelekooli rubriigis, Postimehe teaduse osas, ERRi portaalis. Eesti keeletehnoloogia Facebooki-gruppi on aasta vältel postitatud uudiseid jms infot, pidevalt lisandub uusi liikmeid.
- 8. Tõlkevärava rahastuse taotlemine.** Tõlkevärava I etapi arenduse jaoks taotleti rahastust Euroopa Liidu välisvahendite avalike teenuste info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arendamise meetmest. Projekt kannab pealkirja „Masintõlke keskkonna arendamise I etapp“.
- 9. Ekilexi arendustööde lepingu sõlmimine ja elluviimine.** Keskenduti eelkõige Ekilexi töövoogudele ja kasutatavuse parandamisele. Valmis terminoloogi vaade täiendus- ja parendustöödega, lisaks on nüüd tagatud Ekilexi lokaliseeritavus.
- 10. Teatmiku arendus.** Teatmiku leht lansseeriti. Nimeserveris nime muutmine; lehtede ümber suunamine.

Koolituskeskus

1. Tegevuste ülevaade

- 2022. aastal korraldas koolituskeskus tavapäraseid koolitusi, seminare ja õpiüritusi ning oli kaaskorraldaja ühel suuremal ettevõtmisel. Kokku toimus koolituskeskuse osalusel 49 koolitust, seminari või muud üritust. Samuti toetas koolituskeskus tehnilise poolega EKI seminaride toimumist.
- Kõigile avatud registreerimisega koolitusi toimus 10. Lisaks õigekirjale olid teemadena esindatud ka perekonnanimede ajalugu, loovkirjutamine, selge keel ja keeletehnoloogia võimalused.
- Tellimuskoolitusi oli kokku 16. Asutused tellisid oma töötajatele põhiliselt keelehooldekoolitusi, aga ka sõbraliku digitaalse suhtluse ja selge keele koolitust. Läbi viidi ka üks personaalne loovkirjutamise tellimuskoolitus.

- Kohalikele omavalitsustele tasuta keelehooldekoolitusi toimus 2022. aastal plaanitud 15 asemel 14, koolitaja haigestumise tõttu edasilükkunud koolitus leidis aset 2023. aasta jaanuaris.
- Koolituskeskus korraldas 2022. aastal kuus seminari ja koolitust, mis olid osalejatele tasuta. Õpetajatele oli neist suunatud kolm: üks emakeeleõpetajate teabepäev ning kaks seminari „Sõnaveeb keeleõpetaja abilisena“. Euroopa Liidu tõlkidele ja tõlkijatele toimus kaks seminari. Üks ukraina nimede lühiseminar oli mõeldud meediaväljaannete töötajatele, teine omavalitsuste ametnikele, haridusasutuste juhtidele ja asjaajajatele.
- Koostöös EKI teiste töötajatega toimus aasta lõpus kõigile keelehuvilistele nii Eestis kui ka välismaal mõeldud inspiratsioonipäev „Näitame keelt“. 15-tunnisel otseülekandel osales kokku 36 esinejat nii EKIt kui ka väljastpoolt EKIt.
- EKI töötajatele mõeldud sisekoolitusi korraldas koolituskeskus kaks: kogu päeva kestnud esinemiskoolitus ning kõigile töötajatele mõeldud teisipäevase EKI seminari raames toimunud korruptsiooni ennetamise koolitus.
- Valdav osa 2022. aasta koolitustest ja seminaridest toimus veebis Zoomi, Teamsi või Webexi vahendusel, 10 korral oli võimalik pidada kontaktkoolitusi.
- 2022. aastal koolituskeskuse korraldatud koolitustel osales kokku 1494 inimest, lisaks inspiratsioonipäeva „Näitame keelt“ jälgijad ning EKI seminaridest osavõtjad.

2. 2022. aasta tulemused arvudes

- 14 tasuta koolitust kohalike omavalitsuste ametnikele;
- 26 tasulist koolitust nii avaliku kui ka erasektori töötajatele ja teistele huvilistele;
- 6 tasuta seminari õpetajatele, EL institutsioonide tõlkidele-tõlkijatele, meediaväljaannete, haridusasutuste ja kohalike omavalitsuste töötajatele;
- 3 EKI-sisest õpiüritust;
- koostöös teiste EKI töötajatega inspiratsioonipäev kõigile huvilistele.

Kõneuurimise ja kõnetehnoloogia osakond

1. **Kõnesüntees keeleteaduse teenistuses ja vice versa 1.01.2021–31.12.2022, Eesti-uuringute tippkeskus – CEES (TK145) 2016-2023**, teemajuht dr Meelis Mihkla; põhitäitjad: Rene Altrov, Hille Pajupuu, Liisi Piits, Heete Sahlkai. Lauseprosoodia valdkonnas uuriti prosoodia seoseid süntaksi ja kõneaktidega. Varieeruva vältega sõnade uurimiseks tehti taju-uuring ning viidi läbi analüüs sünteesi teel. Jätkus kõnestiilide akustika ja taju uurimine nii loomulikus kui ka sünteeskõnes. Uuriti ja võrreldi erinevate sünteesitehnikatega audioraamatukorpustel ja neutraalses stiilis üksiklausete korpusel treenitud stiilimudelite sobivust klienditeeninduse vestlusrobotile.
2. **Väljendusrikas ja mitmekesine eestikeelne kõnesüntees (EKT21) 2018-2023**, projektijuht Liisi Piits; põhitäitjad: Rene Altrov, Indrek Hein, Indrek Kiissel, Ahti Lohk, Meelis Mihkla, Hille Pajupuu, Heete Sahlkai, Kairi Tamuri, Jaan Pajupuu. Katsetati uusi sünteesimeetodeid ja loodi uut tüüpi sünteeshääli: valmis Merlinil ja Theanol põhinev eesti keele kõnesüntesaator, mis on kasutatav autonoomselt ega vaja sünteesiks veebiühendust ning mille segmentaalne kvaliteet on parem kui varasematel häälteel. Loodi uus Transformer-TTS hääl Peeter. Võrreldi uute loodud häälte arusaadavust ja mõistetavust, olulist erinevust polnud. Heliraamat Vox Populi rakendusse lisati hulk uusi sünteeshääli. Eri tüüpi korpustel treeniti kõnestiilimudelid: depressiivne ja agressiivne; loetud ja spontaanne; rahulik ja energiline. Loodi veebipõhise stiilisiirdamise prototüüp.

3. **Kõnesünteesi veebikeskkond KÕNEVEEB** (1.06.2020–31.08.2022); Vastutav täitja: Meelis Mihkla; põhitäitjad: Rene Altrov, Indrek Hein, Indrek Kiissel, Hille Pajupuu, Heete Sahkai, Liisi Piits. Projekti käigus loodi kõnesünteesi interaktiivne veebikeskkond Kõneveeb <https://koneveeb.ee/>, mille teenus Minu Hää <https://koneveeb.ee/minu-haal/> võimaldab kasutajal oma kõnekorpusest (nt iseenda häälest) sünteeshääli treenida. Lisaks pakub Kõneveebi keskkond mugava juurdepääsu olemasolevatele ja tulevastele kõnesünteesi rakendustele/teenustele. Kõneuurijatele loodi võimalus Kõneveebis läbi viia kõne akustilist analüüsi. Koostati foneetiliselt tasakaalustatud tekstikorpust 1200 lausest. Loodi ka spetsiaalne salvestusprogramm, mille abil kasutaja saab oma arvutis tasakaalustatud tekstikorpust või omi tekste lause kaupa ette lugeda ja vastavas formaadis salvestada. Kõneveebi portaali ja selle võimalusi tutvustati põhjalikult viiele potentsiaalsele häälrakendusi loovale ja kasutavale ettevõttele.
4. **Spontaanses stiilis kõnesüntees**
- Projektijuht Liisi Piits; põhitäitjad: Indrek Hein, Indrek Kiissel, Meelis Mihkla, Heete Sahkai, Kairi Tamuri, Liis Ermus; täitjad: Kristjan Suluste, Egert Männisalu.
 - Aastase projekti käigus loodi uudse vestlusstiilis kõnesünteesikorpuse kogumiseks sobiv töövoog ja lepiti kokku märgendamispõhimõtted. Koguti ja märgendati kolm vestlusstiilis korpust. Loodi spontaanses stiilis sünteeshääled Lemme, Andreas ja Juhan. Uuriti spontaanses stiilis sünteesi sobivust vestlusstiilis kõne sünteesiks.
5. **Sõnastike, terminibaaside jt andmebaaside koostamine ja toimetamine.** Lisaks eelpoolnimetatud kõnekorpuste loomisele ja kogumisele jätkus hääldusbaasi (võõrnimede transkribeeritud kujude) pidev täiendamine ERR subtiitritest ja audioraamatutest pärit uute nimedega (~40 nime päevas). Neologismide baasi pidev toimetamine ja Vabamorfi paralleelne täiendamine blogidest, ajaleheartiklitest jm allikatest pärit morfoloogilisele analüüsile tundmatute sõnade materjalil (~100 uut sõnet päevas). Salvestati 19000 sõnavormi, et helindada Sõnaveebi ja koguda materjali üksiksõnade sünteesi akustiliseks baasiks.
6. **Teaduspublikatsioonid ja -ettekanded, populariseerimine.** Teadusartikleid ilmus kolm, esineti kuue ettekandega. Ilmus mitu populaarteaduslikku artiklit, esineti telesaates ja raadios, tutvustati osakonda tudengitele ja töövarjudele, viidi läbi üks koolitus.
7. **Muu teadus- ja arendustegevus.** Juhendati ja retsenseeriti doktoritöid. Retsenseeriti artikleid ja projektitaotlusi. Panustati mitme projektitaotluse kirjutamisesse: PRG1760 „Kõnesüntees keeleteaduse teenistuses ja *vice versa*“ (mitterahuldatud, kuid hinnanud kõrgete hinnatega); ja ELE projekt “Spontaneous speech corpora for Estonian TTS” (mitterahuldatud) ja jätkutaotlus EKTB21 „Väljendusrikas ja mitmekesine eestikeelne kõnesüntees“ (rahuldatud).
8. **Välis- ja ühisprojektid.**
- Kõneveebi projekti raames koostöö Industry62 OÜ-ga ja Eesti Digiraamatute Keskusega.
 - Osalemine projektides:
 - TK145 Eesti-uuringute tippkeskuses kõne ja muusika ning keeletehnoloogia ja digitaalhumanitaaria.
 - EKKD10 „Üllatusküsimuste prosoodia ja infostruktuur eesti keeles võrreldes muude keeltega“ (1.01.2019–31.12.2022); Vastutav täitja: Eva Liina Asu-Garcia (Tartu ülikool).

- c) G. F. Parrot „Surprise Questions from a Comparative Perspective“; vastutavad täitjad Agnès Celle (Université Paris Cité), Anu Treikelder (Tartu ülikool).
- d) Eesti ja Ungari Teaduste Akadeemia „Major and Minor Uralic Languages: Intersections and Mutual Impulses“, vastutav täitja Gerson Klumpp (Tartu ülikool).

9. **Nõustamine.** Kõnesünteesi kasutajate nõustamine. Emotsioonidetektori kasutajate nõustamine. Keeleandmete päringutele vastamine ja vajadusel andmete edastamine. Keelenõu suunatud küsimustele vastamine.

Tänapäeva eesti keele osakond

1. **Ekilex 2022.** Eesti Keele Instituudi sõnastiku- ja terminibaas. Arenduskoosolekud toimuvad kord nädalas (vajadusel sagedamini). Tooteomanik Marja Vaba, arendaja OÜ TripleDev.
2. **Sõnaveeb 2022.** Sõnaveeb <https://sonaveeb.ee/> on EKI keeleportaal, kuhu on koondatud info instituudi paljudest sõnakogudest ja andmebaasidest. Uusimat üldkeele infot esitab „EKI ühendsõnastik 2022“, oskuskeele infot pakub u 120 oskussõnastikku ja terminibaasi. Sõnaveebis kuvatav info pärineb Ekilexist, EKI hallatavast ja arendatavast sõnastiku- ja terminibaasisüsteemist. Tooteomanik Marja Vaba, arendaja OÜ TripleDev.
3. **Keeleõppija Sõnaveeb 2022.** Keeleõppijatele mõeldud keeleportaal <https://sonaveeb.ee/lite>. Umbes 6000 sõna, mida on seletatud lihtsas keeles ning mis aitavad nii algajal kui edasijõudnud keeleõppijal (eeskätt A2 ja B1 keeleoskustase) eesti keeles õigesti rääkida ja kirjutada. Sisaldab teiste keelte vasteid (vene, prantsuse, ukraina). Arendaja OÜ TripleDev.
4. **EKI ühendsõnastik 2022.** Eesti Keele Instituudi mahukaim, pidevalt täienev sõnakogu. Selle tuumiku moodustavad 2019. aastal Sõnaveebis ilmunud EKI sõnakogud: „Eesti keele sõnaraamat 2019“, „Eesti keele naabersõnad 2019“, „Eesti keele põhisõnavara sõnastik 2019“ (1. trükk 2014), „Eesti-vene sõnaraamat 2019“ (1. trükk 1997–2009) ja „Eesti Keele Instituudi eesti keele morfoloogiline andmebaas 2019“.
 - Jätkus ÕSi koostamine (ühendsõnastiku osana). Järgmine ÕS ilmub 2025 omaette veebilehel. 2022. a lisatud 6137 uut eesti keelendit, sh 321 tähisega UUS (2022); jätkatud ÕS 2018 soovitude ajakohastamist; jätkatud kohanimedele info ületoomist. Jätkusid keelekorralduse põhimõtete uuendamise seminarid (teemasid käsitletakse valdkondade kaupa). Koostati ÕSi tegevuskava (kinnitatud Keelenõukogu poolt).
 - Jätkus sünonüümide infokihi koostamine (Kristina Koppel, Tiina Leemets, Maria Tuulik): 2022. aastal lisatud 2000 sõna, kokku 6500 sõna.
 - Jätkus eesti-vene infokihi koostamine/korrastamine (Jelena Kallas, Katrin Tsepelina, Hanna Tammik, Olga Kiisla). 6.1.2023 seisuga on ÜS-is 173 712 vene keelendit, vene vasteta keelendeid on ca 16 000.
 - Põhisõnavara osas koostati ukraina keele vasted (Ellen Dovgan, Olga Kiisla).
 - Jätkus eesti keele morfoloogilise andmekihi koostamine. Kasutajale kuvatakse infot Sõnaveebis (Jelena Kallas, Indrek Hein, Ülle Viks, Margit Langemets, Sirje Mäearu, Maire Raadik, Peeter Päll).
 - Jätkus vene morfoloogilise andmebaasi ruMORF arendamine (Jelena Kallas, Katrin Tsepelina, partner Dona Volkova).
 - Arendati Ekilexi tööriista, et lisada teiste keelte vasteid (inglise keele koostamine algab 2023).

5. **Oskussõnastikud.** 2022. aasta lõpu seisuga on Sõnaveebis 120 oskussõnastikku (mõned tööfaasis baasid on mitteavalikud). 2022. a lisatud 30 000 keelendit (paljudes keeltes), töötab ca 40 terminikomisjoni. EKI ühtsesse andmebaasi Ekilex ei ole veel jõudnud EKI mitmekeelne terminibaas Esterm (nii ei saa seda kasutada ka Sõnaveebis).
6. **Terminibaas Esterm 2** (Ekilexis algatatud uus baas, kasutajale näha Sõnaveebis). EKI mitmekeelne terminibaas Esterm 2 koondab paljude valdkondade termineid. 2022. a lisatud 316 uut eesti keelendit.
7. **Terministö.** Osalemine erialakomisjonides ja nõukodades: merekeel (Maire Raadik), lennundus (Tiina Leemets, Signe Saar, Mari Vaus, Tiina Soon), käsitööteadus (Tiina Leemets), nimekomisjonid (Peeter Päll), botaanika (Sirje Mäearu), aiandus (Sirje Mäearu), laborimeditsiin (Sirje Mäearu), imetajad (Tiina Paet, Külli Kuusk), tõlkijate nõustamine (Katrín Hallik, Katre Kasemets), religioon, usundilugu (Külli Kuusk), teenuste disain (Ene Vainik), põhiseaduse tõlge (Mari Vaus), infokorradused (Peeter Päll, Tiina Soon), terviseinformaatika (Signe Saar), hariduskomisjon (Eva Tamm).
8. **Keeleõppija abivahendid** <https://sonaveeb.ee/learn>
 - **EKI piltsõnastik.** Piltsõnastikus on kaks vaadet: algtase ja edasijõudnud, kokku on u 1000 pilti, mis on jagatud 50 teemaks. Arendaja TripleDev OÜ.
 - **Sõnaveebi alamleht „Õpime eesti keelt“** (Jelena Kallas, Raili Pool, Mai Tiits, Kristina Koppel). Uued materjalid: a) Aineõpetaja õppetöö korraldamise fraasikogu (on mõeldud abimaterjaliks põhikooli aineõpetajatele, kes õpetavad oma ainet eesti keeles, kuid kelle enda emakeel ei ole eesti keel); b) Kirjutamine B2-tasemele; c) Arvud.
 - **Sõnaveebi alamleht „Õpetaja tööriistad“** (Jelena Kallas, Katrin Tsepelina, Kristina Koppel, Raili Pool, Tiiu Üksik). Uus funktsionaalsus: teksti grammatilise keerukuse hindamine. Tegelesime ka eri tasemete sõnavaraloenditega.
 - **Häädusharjutused** (Kairi Tamuri): valmis harjutuste liides.
 - **Korpuste loomine ja töötlemine** koostöös Lexical Computing Ltd.-ga (Kristina Koppel, Jelena Kallas). On valminud: eesti keele ühendkorpus 2021; eesti keele uudisvoo korpus 2021; eesti keele veebilausete korpus.
9. **Kohanimed ja perekonnanimed**
 - „Eesti perekonnanimeraamat“: korraldustöö, seminaride korraldamine (30.06.–01.07.2021 Käsmus ja 26.11.2021 veebis), autorite kaastöö koordineerimine: koostatud või koostamisel on 5870 artiklit eelduslikust üldmahust 7000 artiklit (Peeter Päll).
 - „Eesti kohanimeraamatu“ veebiversiooni uuendamine (üksikute uute artiklite lisamine-toimetamine).
 - Kohanimeandmebaasi KNAB edasiarendamine ja täiendamine. Täiendatud peamiselt Ukraina nimedega (juurdekasv 144 kirjet, 1583 nime).
 - Kohanimekartoteegi sedelite sisestamine andmebaasi (Kaja Kruusmaa): –Suure-Jaani.
10. **EKI teatmik. Keelekorraldus, sh oskuskeele- ja nimekorraldus**
 - Jätkati keelekorralduse teooriaaamatu koostamist koostöös Tartu Ülikooli teadlastega. Käsiraamatu esialgne pealkiri on „Keelearendus. Kuidas keel toimib“.
 - Jätkati [EKI teatmiku](#) koostamist.
11. **Keelenõuanne, sh termini- ja nimenõuanne.** E-posti ja telefoni teel anti 2022. aastal keelenõu kokku 7000 pöördumisele. Küsimuste toel täiendati vajadusel EKI teatmikku ja EKI

ühendsõnastikku.

12. Teadusprojekt PSG227 „Eesti keele sõnaliikide kategooriad korpusanalüüsi valguses“. Projekti [koduleht](#). Arendati välja korpuspõhine sõnaliigimääraja leksikograafilise töö lihtsustamiseks. Rakendus töötleb korpuse tekste nii, et leksikograaf saaks kokkuvõtte sõna(vormi) sõnaliigilisest käitumisest nende parameetrite põhjal, mida korpusandmete põhjal kätte saada on võimalik.

13. Teadusprojekt EKKD64 „Eesti keele sõnavara ja korraldus: deskriptiivne ja preskriptiivne vaatenurk (01.01.2019–31.12.2022)“. Projekti eesmärk on leksikoloogilised alusuuringud, mis keskenduvad sõnavarale, mis vajaksid keelekorraldusliku hinnangu uuendamist. Projekt on tihedalt seotud EKI ühendsõnastik koostamisega. Teadustulemuste najal uuendati keelekorralduse põhimõtteid ning koostati ÕSi selgitusi. 2022 detsembris taotleti edukalt jätkuprojekti (1-aastane projekt EKKD103).

14. Doktorandid. Maria Tuulik kaitses doktorikraadi. Osakonnas on kolm doktoranti: Lydia Raadik (Tartu Ülikool), Tiina Paet (Tartu Ülikool), Madis Jürviste (Tartu Ülikool). Doktoritöid juhendavad: Geda Paulsen, Peeter Päll, Jelena Kallas, Ene Vainik, Margit Langemets.

15. Välis- ja ühisprojektid

- Osalemine rahvusvahelises leksikograafide ühingu EURALEX juhtkomitees (Jelena Kallas).
- Osalemine rahvusvahelise elektroonilise leksikograafia konverentside (eLex 2023) korralduskomitees ja teaduskomitees (Jelena Kallas, Margit Langemets).
- Projekt ELEXIS „Euroopa leksikograafiline taristu (2018–2022)“ (European Lexicographic Infrastructure, Horizon 2020) (Jelena Kallas, Margit Langemets, Kristina Koppel).
- Euroopa elektroonilise leksikograafia võrgustik ENeL (European Network of e-Lexicography) (Maria Tuulik, Jelena Kallas, Kristina Koppel).
- Keeleõppe ja rahvahanke ühendamise Euroopa võrgustik (European Network for Combining Language Learning with Crowdsourcing Techniques) (Jelena Kallas).
- Crowdsourcing for Language Examples, enetCollectist välja sündinud koostööprojekt. Töörühma liikmed: Tanara Kuhn, Iztok Kosem, Kristina Koppel, Ana Alexandra Ribeiro Luís, Branislava Šandrih, Carole Tiberius, Hugo Gonçalo Oliveira, Mathieu Fannee, Rina Zviel-Girshin, (Tanneke Schoonheim).
- Koostöö ettevõttega Lexical Computing Ltd. (Inglismaa) ja Trojina Instituudiga (Sloveenia) (Jelena Kallas, Kristina Koppel).
- Projekt „Federated eTranslation Termbank Network“ (01.06.2020–01.06.2022). Projekti käigus loodi Euroopa Liidu keskne terminibaas, kuhu liikmesriigid saavad liita oma terminibaasid. Keskne terminibaas liidetakse omakorda eTranslation'i masintõlkesüsteemi ja ELRC-SHARE'i repositooriumiga. Liikmesriikidele luuakse ka keskne terminihaldussüsteem, mida nad saavad kasutada ja mille kaudu liituda keskse terminibaasiga (Kelly Lilles, Mari Vaus).

18. Ettekanded, loengud, koolitused. Peeti 20 ettekannet, 2 loengukursust ja üksikloenguid. Anti 10 koolitust.

Üldosakond

Turundus ja kommunikatsioon

- EKI brändi tugevdamine ja mainekujundus avatuma ja kaasaegsema organisatsiooni suunas.
- EKI nähtavuse kasvatamine.
- EKI teenuste ja toodete aktiivsem tutvustamine.
- EKI kui eesti keele teemade eestkõneleja rolli tugevam võtmine.
- Heade suhete loomine koostööpartneritega (aktiivsem partnerite kaasamine ühistegevustesse).
- Olulisemad tegemised 2022. aastal:
 - a. Uudissõnade näitus „Näitame keelt“.
 - b. Unarsõnade näitus „Taaskasutame keelt“.
 - c. Inspiratsioonipäev „Näitame keelt“ (15-tunnine otseülekanne).
 - d. Konverentsid värskeemas formaadis, nt EKI ja Emakeele Seltsi ühiskonverents „150 aastat oma keelekorraldust“, ERÜ konverents „Keele mõju: andmetest tõendatud teadmiseni“, Keeletehnoloogia VI konverents „Katsetusest kasutusse“, Keelefoorum.
- Mitmed uued meediakoostööd (ERR keeleminutid, EPL Mälupank. Keelemälu, EKI keelehääling).
- Koostegemised ja uued plaanid partneritega – INSA, Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA, RaRa, Patendiamet, Toimetaja tõlkebüroo, Euroopa Komisjoni esindus Eestis, Vabamu, Eesti Teadusagentuur jt.

IT-tugiteenused

1. IT juhtimisega seotud tööd

- Microsoft 365 tooteperekonna üleinstituudiline kasutuselevõtt, sh meiliserveri kolimine Microsofti platvormile, kirjavahetuse ja kalendrite kolimine Outlooki, töörühmade kolimine Teamsi.
- EKI remondi järgselt Roosikrantsi 6 hoonesse tagasi kolimise tööd: maja sisevõrgu ehitamine ja seadistamine (kaablivõrk ja WiFi), saalide esitlustehnika hankimine.
- Kolimise eelselt asenduskontoris võrguühenduse ning kontoriseadmete töö korraldamine ja võrguprobleemide lahendamine.
- EKI infosüsteemide, serverite kaardistus, alustamine äriteenuste kaardistusega.
- Ettevalmistused serverite ja rakenduste halduse väljast tellimiseks ja põhjaliku turbeauditi tellimiseks.
- EKI veebiteenuste toimimiseks vajalike ressursside korraldamine (serverimaht, pilveteenus, varundus, haldus).
- EKI infosüsteemide ja teenuste haldus (Windows Active Directory kontod, Microsofti litsentsid, sise- ja välisveebi kontod ning sisu, meilikontod ja -loendid, Youtube'i kanal, Zoomi konto, EKI kalendrid, printimisteenus, failiteenus, side, domeeninimed jne).
- Arvutite jm kontoritehnika ning tarkvara hankimine ja haldamine.
- Suhtluse korraldamine IT toe (teenusepakkuja OIXIO AS) ja EKI töötajate vahel.

2. **Sõnastikusüsteemi EELex** arendus, süsteemi- ja andmehaldus ja kasutajatugi. EELexi brauserisõltumatu versiooni ECH arendamine: automaatne viidete kontroll, märksõnade vahemiku trükkimine, päringufunktsionaalsuse laiendamine, sessiooni ajaloo kuvamine, artikli liigutamine köidete vahel, allikate sisestamine, abimaterjalid, kasutajate õiguste haldus, jooksev kasutusmugavuse tõstmine ja vigade parandamine.

- 3. EKI keeleinfoteenuse töörihm osales avalike teenuste arendusprogrammis** (nov 2021 kuni aprill 2022). Õppisime kaasaegse teenusedisaini põhimõtteid ja vahendeid ning paremini tundma keeleinfoteenuse kasutajate vajadusi, tuvastasime mitmed probleemkohad ning mõtestasime teenuse eesmärged, struktuuri ja väärtuspakkumist, mis loovad eelduse ühtse keeleinfoteenuse pakkumiseks senise killustatuse asemel.